

Coronavirus Gotinên Rastî vs. Gotegotên civakê (Mîtek)

Li wir bi devkî û medyaya civakî li ser Coronavirus de gelek mîtos hene. Em ê li jêr Mîtekên li jêr binihêrin, lê bi teybetî girîng e ku derewîn belav neke. Wekî ku li jor hatiye destnîşan kirin, iACT dê di derbarê nûvekirina rastîn a Coronavirus de bi civata we re têkiliyê deyne. Heke hûn bêtir agahdarî dixwazin, hûn dikarin li malperên navdar ên mîna Navendên Kontrollkirin û Pêşîlêgirtina Nexweşan (CDC.gov) û Rêxistina Tenduristiyê ya Cîhanê (WHO.int) biçin. Hûn dikarin di derheqê pirsên di derbarê Coronavirus de, di civata we de, ji karmendên iACT re bigihîjin. Karmendên iACT yê Dewletên Yekbûyî dê bi karmendên li civata we re di têkiliyê de bin.

- **Mît:** Coronavirus nikare li deverên ku bi avhewa germ û tûj derbas dibe were veguheztin.
Rastîn: Coronavirus dikare li HEMÛ DEVERAN veguheztîne bike, di nav de deverên ku hewa germ û şil e jî hene.
- **Mît:** Ser şûştina germ dikare Coronavirus asteng bike.
Rastî: Ser şûştina germ jî dê we ji Coronavirus neparêze. Bi rastî, hûn bi serşûştina bi ava pir germ dikarin zirarê bibînin, ji ber ku ew dikare we bişewitîne.
- **Mîtos:** Coronavirus dikare bi gezên pêşûyan were veguhestin.
Rastî: Na, heya niha çu agahî û delîl tune ku Coronavirus dikare ji hêla pêşûyan ve were veguheztin.
- **Mît:** Şûştina tevahiya laşê xwe bi, klor an jî alkole we ji Coronavirus dikare biparêze.
Rastî: Na. Ew ê vîrusên ku di laşê we de ne nakuje. Bikaranîna madeyên wiha dikare bi cil û bergên we ve bimîne û bandorê li ser hûcreyên mukozayî mîna çav, dev) bike û zirarê bide.
- **Mît:** Derziyên dijî zatûreyê we li hember koronavirusê nû diparêze.
Rastîn: Derziyên dijî zatûreyê li dijî Coronavirus parastinek peyda nakin. Vîrus ew çend nû û ciyawaz e ku hewceyê derziya xwe heye û lêkolîner hewl didin ku derziyek peyda bikin.
- **Mît:** Dibe ku hewayaya sar û barîna berfê dikare koronavirusê nû bikuje.
Rastîn: Na, sedem tune ku em bawer bikin ku hewayaya sar dikare Coronavirus bikuje.
- **Mît:** Xwarin / vexwarin _____ dikare alîkariyê bide Coronavirus.
Rastî: Tu delîl tune ku xwarin / vexwarin hin tiştan mirovan li hember Coronavirus parastîye.
- **Mît:** Tenê mezinên ji 60 salî mezintir de Coronavirus tê dîtin.
Rastî: Na, mirovên HEMÛ TEMENÎ DE dikarin Coronavirus bistînin (Ji kerema xwe beşa "Symptoms" binihêrin).
- **Mît:** Dibe ku antibîotîk di pêşîlêgirtin û dermankirina Coronavirus de bandor e.
Rastî: Na, antibîotîk li dijî vîrusan, ne bi tenê bakteriyên dixebitin.
- **Mît:** Ji bo pêşîgirtin û dermankirina Coronavirus dermanên taybetî hene.
Rastî: Heta îro, dermanek taybetî ya ku ji bo pêşîgirtin an dermankirina Coronavirus bê pêşniyar kirin tune ye.
- **Mît:** Coronavirus dê di mehên havînê de xilas bibe.
Rastî: Na, pandemiya kevna re wê hewayê neşopandine. Cemsêr Bakûr dema dikeve havînê, dê zivistan li Cemsêr Başûr dest pê bike. Vîrus global e.
- **Mît:** Heke hûn dikarin bê pirsîrêk deh saniyan bêhna xwe bigirin, hûn ne Coronavirus in.
Rastî: Na, piraniya nexweşên ciwan ên bi Coronavirus-ê re ji 10 saniyan zêdetir dikarin nefesa xwe bigirin. Gelek pîr û kalên bêyî vîrusê dê nikaribin wê bikin.
- **Mît:** Coronavirus di qirîkê de dijî. Pir av vexwe da ku vîrus derbasî li zikê ku tê de asîd heye bibe û bimre.
Rastî: Coronavirus dibe ku têkeve hundurê qirîkê, lê ew têdikeve hucreyên mêvandar. Hûn nekarin wî bişon.
- **Mît:** Dezenfekteyên destan ji sabûn û avê baştir in.
Rastî: Na, sabûn û av vîrusê ji çerm dike û paqij dike (ew nikare têkeve hucreyên çermê me). Di heman demê de axa xuyanî jî paqij dike. Dezenfekteyên destîkê baş e ku gava sabûn û av neyê bikar anîn, bikar bînin.

Van rûpelên Rastiya iACT pêşkeş bikin û parve bikin û belavokên çewt belav nekin!